

RÉTSÁG VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

2651 Rétság, Rákóczi út 20. Telefon: 35/550-100

www.retsag.hu Email: hivatal@retsag.hu

Előterjesztést készítette és előterjeszti: Kovácsné Gregor Márta

Rétsági Család- és Gyermekjóléti Központ 2020. évi beszámolójának elfogadása

ELŐTERJESZTÉS

a képviselő-testület 2021. júniusi ülésére

Tárgyalja

- Szociális bizottság
 Pénzügyi és Városüzemeltetési Bizottság
 Közbeszerzési Bizottság
 Képviselő-testület

Ülés

- Nyílt
 Zárt

Szavazás

- Nyílt szavazás
 Titkos szavazás
 Egyszerű többség
 Minősített többség

1. A tárgyalandó témakör tárgyilagos és tényszerű bemutatása

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 104. § (4) bekezdésében foglaltak szerint az állami intézmény fenntartója a szakmai munka eredményességét az intézmény által készített szakmai beszámoló alapján értékeli.

A Rétsági Család- és Gyermekjóléti Központ 2020. évben végzett szakmai munkájáról szóló beszámoló elkészítése megtörtént.

A fentiek alapján kérem az előterjesztés megtárgyalását, és a Rétsági Család- és Gyermekjóléti Központ beszámolójának elfogadását a határozati javaslat „A” változata szerint.

Rétság, 2021. június 10.

Kovácsné Gregor Márta
intézményvezető

2. Határozati javaslat

„A” változat

RÉTSÁG VÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK /2021.(VI. .) KT. HATÁROZATA

Rétság Város Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a Rétsági Család- és Gyermekjóléti Központ 2020. évi szakmai munkájáról szóló beszámolót, és azt a határozati javaslat melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Rétsági Család- és Gyermekjóléti Központ intézményvezetője

„B” változat

RÉTSÁG VÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK /2021.(VI. .) KT. HATÁROZATA

Rétság Város Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a Rétsági Család- és Gyermekjóléti Központ 2020. évi szakmai munkájáról szóló beszámolót, és az abban foglaltakat nem fogadja el.

Határidő: azonnal

Felelős: Rétsági Család- és Gyermekjóléti Központ intézményvezetője

Törvényességi záradék: Az előterjesztés jogszabálysértést nem tartalmaz.

Jámbor Lajos
jegyző

Rétsági Család- és Gyermekjóléti Központ
Beszámoló a 2020. évben végzett szakmai munkáról

Bevezetés

A Rétsági Család- és Gyermekjóléti Központ (továbbiakban: Központ) működésének negyedik évében a Gyermekvédelemről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 40/A. §-ban meghatározott alapfeladatai tovább bővültek. A tanköteles korú gyermekek 10 órát meghaladó igazolatlan mulasztása esetén a jelzések intézményünkhöz érkeztek, melynek nyomán az érintett családokat tájékoztatnunk kellett az esetleges jogkövetkezményekről. Korábban ez a hatáskör a járási hivatalok hatósági osztályaihoz tartozott, szabálysértési eljárásként. A tevékenység megjelenése leginkább adminisztratív feladataink növekedését eredményezte, valamint a nyilvántartásunkban szereplő gyermekek számának emelkedését is magával hozta. Ügyfeleink köre tehát bővült, továbbá az ügyek minősége is súlyosbodott. Elvégzendő feladataink megfelelő színvonalú ellátását elősegítették a jelzőrendszer egyes tagjaival meglévő kapcsolataink, melyek szerepe a járványhelyzet okán kiemelkedővé vált.

Szakmai munka

A 2020-as év elején 204 gyermek szerepelt a nyilvántartásunkban, az év végén pedig 240 fő, az alábbiak szerint:

- 88 gyermek állt *védelembe vételi* eljárás alatt, mely során a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében kötelezően betartandó magatartási szabályok kerülnek rögzítésre. Ez a szám 16 fővel kevesebb, mint az előző évi adat. A csökkenés sajnos nem a problémák enyhülését jelzi; ennyivel többen kerültek szakellátásba.
- 19 gyermek esetében került sor *ideiglenes hatályú elhelyezésre* vagy annak felülvizsgálatára. Ilyenkor a veszélyeztetettség olyan mértékű, mely a gyermek családból való azonnali kiemelését eredményezi. Az előző évhez képest ez az adat közel a négyszeresére nőtt. Az intézkedést legtöbb esetben bántalmazás és elhanyagolás indokolta, de előfordult szexuális kényszerítés, hajléktalan életmód, illetve, hogy a szülő a kórházban hagyta újszülött gyermekét. Ezen esetek kapcsán öt alkalommal történt feljelentés is.
- 63 fő családjából kikerült, *nevelésbe vett* gyermek szerepelt a nyilvántartásunkban, amely 15 fővel több az előző évi adatnál. A gyermekek szakellátásban történő elhelyezése, és főként a testvérek együtt tartása rendkívül problémás, a férőhelyek hiánya miatt. A nevelésbe vétel ideje alatt munkatársaink kiemelt feladata, hogy a vérszerinti családot a gyermeknevelésre alkalmassá tegye. Közreműködünk továbbá a kapcsolattartások során, indokolt esetben kezdeményezzük a szülői alkalmasság vizsgálatát.

- 3 gyermek esetében tettünk javaslatot *harmadik személynél történő elhelyezésre*, mely során a bíróság megszünteti a szülő felügyeleti jogát, és a gyermek részére gyámot rendel.
- 29 gyermek ügyében realizálódott a *családba fogadás*, amely intézkedésre a szülő átmeneti akadályoztatása esetén kerülhet sor, és meghatározott időre szól. Ez az adat a korábbihoz képest lényegében nem változott. A gyakorlat azt mutatja, hogy ezt a jogintézményt inkább a szakellátás „kikerülésére” használják, de a gyermek sorsát hosszú távon nem rendezi.
- 2 gyermek esetében került sor a családba való visszahelyezésre, a nevelésbe vétel megszüntetésére, amikor is az *utógondozással* kapcsolatos feladatokat láttuk el. Még a tavalyi év során ez a két fő is visszakerült a szakellátásba.
- 5 gyermek esetében kértek tőlünk a bűnismétlés megelőzését célzó *megelőző pártfogás elrendelésére* javaslatot, a családdal való kapcsolatfelvétel és kockázatértékelés alapján.
- további 31 gyermek esetében pedig 10 órát meghaladó iskolai hiányzás, házasságkötés engedélyezése, kiskorú várandóssága, szülői ház elhagyása, és gyermekpornográfia gyanúja kapcsán jártunk el. Véleményeztünk szülők közti vitát, mely a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésben merült fel; és sor került egy örökbefogadásra, mely az első eset volt intézményünk fennállásának ideje alatt.

A szintén kötelezően ellátandó *speciális szolgáltatásaink* körében:

- *Az utcai szociális munka* ellátására nincs kijelölt kolléga, munkavégzésünk során mindannyiunknak figyelemmel kell lennie az esetlegesen csellengő gyermekekre. Ez a magatartás leginkább azokra a szakellátott gyerekekre jellemző, akik engedély nélkül elhagyják gondozási helyüket, de a tavalyi évben nem nagyon tapasztaltunk ilyet – vélhetően a szigorú járványügyi szabályok elrendelése, a lakásotthonokban bevezetett látogatási- és kijárási tilalom miatt.
- *Kapcsolattartási ügyeletet* az elmúlt évben is biztosítottunk. A szolgáltatás lényege, hogy a gyermek és az arra jogosult hozzátartozója biztonságos körülmények között találkozhatnak. A tavalyi évben kapacitásunk jelentős részét igényelték a kapcsolattartások, hiszen 13 fő érintett összesen 62 alkalommal jelent meg, a pótlások miatt a hét minden napján. Fél év időtartamban -bíróági döntés alapján- munkaidőn túl is biztosítanunk kellett a szolgáltatást, pénteki napokon 17.00 órakor, vasárnap 18.00 órakor, valamint az ünnepnapok első napján.
- Feladatunk a *kórházi szociális munka* biztosítása is, de ellátási területünkön nem működik kórház, így esetünkben ez nem releváns. Ugyanakkor a kórházi védőnőkkel, szociális munkásokkal folyamatos volt a konzultáció, a nem hazaadható újszülöttek és a kiskorú várandós anyák érdekében.

- A Központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzet esetén *jelzőrendszeri készenléti szolgálatot* biztosítottunk, közismert telefonszámon. Ügyfeleink gyakran éltek a lehetőséggel, de elsősorban nem a felmerülő konfliktusok miatt. A járvány miatt személyes találkozásaink visszaszorultak, így főként egyeztetés, tanácsadás céljából kerestek.
- *Jogi tájékoztatásnyújtást* is biztosítottunk, leggyakrabban kapcsolattartás szabályozása, és harmadik személynél történő elhelyezés ügyében. A bíróságokon rendszeresített adatlapok kitöltésében kellett jártasságot szereznünk.
- A *pszichológiai tanácsadás* a tavalyi évben -szintén a járvány okán- minimálisra korlátozódott. Sok gyermek veszélyeztetettsége tovább mélyült azáltal, hogy a szolgáltatás már a Pedagógiai Szakszolgálatnál sem volt elérhető; még nagyobb hátrány volt, hogy a megyei szakértői bizottság sem működött, így a gyermek szükségletei nem kerültek meghatározásra. Ennek folyamányaként nem jelöltek ki gondozási helyet, nem készült elhelyezési terv, amely a gyermekvédelem minden szereplője számára egyértelmű mihez tartást fogalmazott volna meg.
- Az *óvodai és iskolai segítő tevékenységet* tavaly az előírt két fővel biztosítottuk. Területünkön 33 oktatási-nevelési intézmény található; az ott folyó munkát a két kolléga gondos munkatervezést követően, a prioritások figyelembevételével látta el. Tevékenységük során 226 alkalommal 558 gyermekhez jutottak el.

Személyi feltételek

A tavalyi év kezdetén 5 fő állt Központunk alkalmazásában, amely 2 fővel elmarad a kötelezően előírt létszámtól. 2020. szeptemberétől sikerült még egy státuszt betöltenünk, olyan munkatárs felvételével, aki rendelkezik a jogszabályban meghatározott szakirányú, felsőfokú végzettséggel. A kolléga korábban dolgozott már gyermekvédelemben, így szakmai felkészültsége külön előny volt. Munkáját azóta is a Központnál már kialakított morálhoz igazodva, a többi kollégával egyetértésben végzi. Egy álláshely viszont a tavalyi évben is betöltetlen maradt, mely alapvetően a szakemberhiánnyal és a szakmai előírások magas elvárásaival magyarázható.

Esetmenedzser munkakörben dolgozó kollégáink részt vettek a 2020. januárjában tartott szakmai továbbképzésen, de az év többi részében a járványhelyzet kizárta további rendezvények megtartását. Az óvodai és iskolai szociális segítő kollégák számára kötelezően elvégzendő, 120 órás képzés kapcsán semmilyen előrelépés nem történt. Az intézményvezető már teljesítette a szociális ágazati mester vezetőképzés alapozó képzését; a tavalyi év jogszabályváltozása értelmében a kiegészítő képzések teljesítése alól mentesült.

Szakmai találkozóink alapvetően online térben zajlottak, ahol igyekeztünk képviseltetni magunkat. Ezek a „találkozók” lehetőséget adtak számunkra, hogy tapasztalatot cseréljünk a többi, területen dolgozó kollégával, a járvány idején érvényes protokoll kialakítása érdekében. Némi időbeni késéssel, de a módszertanunk eljuttatott számunkra szakmai állásfoglalást, útmutatást, mely kitért a konkrét tevékenységek elvégzésének kereteitől az adminisztratív feladatok megoldásáig.

Szervezési feladatok

Szervezési feladataink közül kiemelendő a gyermekjóléti szolgálatoktól beérkező jelzések összesítése, feldolgozása, melyet a járási jelzőrendszeri tanácsadóként kijelölt kolléga végzett. Az eredményekről éves beszámolót készített a megyei kormányhivatal felé. A jelzések között kiemelkedő számban jelentek meg a digitális oktatásban nem együttműködő gyermekek. Ez a jelenség viszont alapvetően pedagógiai probléma maradt, mert nem minősült tankötelezettség teljesítésének elmulasztásaként.

A tavalyi év során is több adatszolgáltatást teljesítettünk, főként a módszertanunk felé. Leginkább a járványkezeléssel összefüggésben kellett beszereznünk, továbbítanunk és szolgáltatnunk adatot, igen széles körben, az ügyfélfogadás lehetőségétől a kapcsolattartások körülményein át a munkatársak egészségi állapotáig.

A terjedő járvány miatt körültekintően kellett megszerveznünk munkavégzésünk feltételeit is; figyelemmel kellett lennünk arra, hogy feladatellátásunk mindenképpen folyamatos maradjon. Ennek érdekében a kollégákkal egymás közti kapcsolatainkat is korlátozni volt szükséges, így, fenntartónk jóváhagyásával, kidolgozásra került a home office munkarend, illetve a rotációs rendszerben történő irodai jelenlét. Fenntartónknak és a kormányhivatalnak köszönhetően megfelelő minőségű és mennyiségű védőfelszerelés állt rendelkezésünkre. Mindezen előrelátó és hatékony intézkedések ellenére 3 kolléga megfertőződött, és többen kerültek járványügyi megfigyelés alá. Munkaképes állapotát azonban mindegyikünk megőrizte, így folyamatosan tudtunk együtt dolgozni, végrehajtani a szükséges gyermekvédelmi intézkedéseket. Nagy előny volt, hogy intézményünk infrastruktúrája megfelelő módon került kialakításra, így az információáramlás -mely e területen nélkülözhetetlen- zavartalan volt.

Más intézményekkel való együttműködés

Feladataink hatékony ellátása, a gyermekek érdekeinek érvényre juttatása okán szükséges a bennünket körülvevő gyermekvédelmi rendszer alapos ismerete. Esetünkben ez nem csupán elméleti síkon, hanem személyes kapcsolatok útján is megvalósult, hiszen társintézményeinkkel széles körű kapcsolatban álltunk. A járvány ideje alatt felértékelődtek ezek a kapcsolatok, új értelmet kapott az együttműködés jelentése. Törekedtünk arra, hogy telefonon és elektronikusan pótoljuk a kieső személyes találkozásokat, és hangsúlyosan jelen tudjunk maradni a gyermekvédelem szereplői között. Többszöri konzultációt követően, a lehető legjobban megalapozott javaslatokkal éltünk, a jelzőrendszer tagjainak bevonásával. Időnként sajnos voltak megakasztói a folyamatnak, de kapcsolataink kiterjedtsége segített átlendülni a nehézségeken.

Ellenőrzés

A megyei kormányhivatal két évente ellenőrzi a gyermekjóléti központok működését. Tekintettel arra, hogy intézményünk esetében erre legutóbb 2017-ben került sor, a tavalyi évben nem számítottunk szakmai ellenőrzésre. Az eljárást 2020. októberében indította a Nógrád Megyei Kormányhivatal, szakértőként kirendelte a szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság szakemberét. Az eljárás fontos eleme volt az előzetes elektronikus adatszolgáltatás. A helyszíni szemle alkalmával az ellenőrzést végző kolléga rendben találta intézményünk működési feltételeit, az itt folyó szakmai munkát. Hiányosságként tárta fel a betöltetlen státuszt, és felhívta a figyelmünket arra, hogy ez a működési engedélyünk

határozott idejűvé tételét vonhatja maga után. A Főigazgatóság szakértője -fertőzöttsége miatt- az eljárás lezártaig nem végzett látogatást Központunkban.

Záró gondolatok

Intézményünk a jogszabályban rögzített alapfeladatait a 2020-as évben is maradéktalanul ellátta. Eseteink összetettsége és a járványhelyzet okozta nehézségek ellenére esetkezeléseink az elvárható színvonalon zajlottak. A munkatársak közötti kapcsolatokat elhatározással és odafigyeléssel sikerült megóvni az elszigetelődéstől, elősegítve ezzel a hatékony munkavégzést is. Összességében elmondható, hogy rendhagyó körülmények között is hiteles és vállalható munkát végeztünk, melyhez a támogató háttér biztosításával a város vezetése is hozzájárult.

Kérem beszámolóm szíves elfogadását!

Rétság, 2021. június 10.

Kovácsné Gregor Márta
intézményvezető